

визначеності у вимірюванні, особливо у випадку, коли розподіл густини імовірності вихідної величини не підпорядковується нормальному закону. Метод, вперше застосований нами для обґрунтування

схемо-технічних і конструкторських рішень, є ефективним інструментом для управління невизначеністю у вимірюванні на перших і подальших стадіях створення еталонів одиниць вимірюваних величин. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Чалий С., Чалий В., Ільницька Т. Метод та інформаційна технологія створення еталонів одиниць вимірювання в умовах обмежених ресурсів // Стандартизація, сертифікація, якість. — 2009. — № 2. — С. 34—38.
2. IEC 61161:1998. Ultrasonic power measurement in liquids in the frequency range 0,5 MHz to 25 MHz (Вимірювання ультразвукової потужності у рідинах у діапазоні частот від 0,5 Гц до 25 МГц).
3. Паракуда В. В., Колпак Б. Д., Чалый В. П., Ильницкая Т. М. Применение метода РИМА при построении эталона единицы мощности ультразвука // Системы обработки информации. — 2008. — Вып. В4 (71). — С. 66—70.
4. Beissner K. Acoustic radiation pressure in the near field. J. Sound Vib, 93 (4). — 1984. — P. 537—548. (Байсснер К. Акустичний радіаційний тиск в ближньому полі. J. Sound Vib, 93 (4). — 1984. — С. 537—548).
5. Христо Радев. Менеджмент неопределенности // Тезисы лекций школы-семинара «Обработка результатов измерений и оценивание неопределенности при выполнении метрологических работ». — Харьков. — 2007. — С. 53—97.
6. Чалый В. П., Паракуда В. В., Костеров А. А., Гайдук Н. В. Оценивание неопределенности первичного акустического эталона числовыми методами // Тезисы докладов на международном научно-техническом семинаре «Математические методы при обеспечении качества и взаимного признания результатов измерений». — Санкт-Петербург: ВНИИМ им. Д. И. Менделеева, 2004. — С. 84—87.
7. Report on the CIPM key comparison CCAUV.U-K1 (ultrasonic power). Final Report. — October, 2002. (Звіт про ключові звірення Міжнародного Комітету з мір та вагів CCAUV.U-K1 (потужність ультразвуку). Заключний звіт. — Брауншвейг, Німеччина: РТВ. — Жовтень, 2002).

ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО XXXV ЗАСІДАННЯ МДР

На XXXV засіданні МДР за напрямком «Метрологія» було розглянуто такі питання:

- Про реалізацію Протоколу про внесення змін до Угоди про звільнення від сплати мит, податків і видачі спеціальних дозволів за провіз нормативних документів, еталонів, засобів вимірювання і стандартних зразків, що провозяться з метою повірки й метрологічної атестації від 10.02.1995;
- Про хід реалізації Плану розроблення міждержавних нормативних документів з удосконалення обліку та якості взаємопостачаємих енергоносіїв на 2007—2009 роки;
- Про хід реалізації «Програми зі створення й застосування міждержавних стандартних зразків складу й властивостей речовин і матеріалів на 2006—2010 роки» і пропозиції щодо їх актуалізації;
- Про актуалізацію Реєстру МСЗ;
- Про хід реалізації «Програми робіт з розроблення атестованих даних щодо фізичних констант та властивостей речовин і матеріалів за кон-

кретними тематичними напрямками на 2007—2012 роки»;

- Про хід реалізації Програми «Створення еталонів одиниці довжини нового покоління у діапазоні 10^{-9} – 10^{-4} м на 2007—2009 роки»;
- Про хід реалізації та актуалізації «Програми розроблення і перегляду основних нормативних документів ДСВ»;
- Про виконання внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання чинності нової редакції «Угоди про взаємне визнання результатів державних випробувань і затвердження типу, метрологічної атестації, повірки та калібрування засобів вимірювання, а також результатів акредитації лабораторій, що здійснюють випробування, повірку або калібрування засобів вимірювання»;
- Про реалізацію «Протоколу про співробітництво та взаємодію між СОOMET і МДР у галузі метрології».

(За матеріалами МДР)